

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТОДАВЦЯМИ ЗАДОВОЛЕНОСТІ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «САДІВНИЦТВО ТА ВИНОГРАДАРСТВО»

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Садівництво та виноградарство» з метою удосконалення системи якості вищої освіти в ТДАТУ.

Анкетування проведено в 2020 році.

Учасники анкетування – роботодавці, в організаціях яких проходять навчання за дуальною формою та виробничу практику здобувачі вищої освіти за ОПП «Садівництво та виноградарство». Всього опитано **5 респондентів**.

Анкета складалася з восьми блоків питань, які включали: чинники, які найбільше впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання; задоволеність рівнем професійної підготовки випускників ТДАТУ; зацікавленість в прийомі на роботу випускників ТДАТУ; оцінка ТДАТУ, як закладу вищої освіти; оцінювання якостей та навичок випускників ТДАТУ; актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці; коментар або побажання щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою.

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

- 1 бал – якість відсутня;
- 2 бали – якість проявляється зрідка;
- 3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;
- 4 бали – проявляється часто;
- 5 балів – якість проявляється практично завжди.

Результати оцінювання роботодавцями якості підготовки фахівців за ОПП «Садівництво та виноградарство» за критерієм **«Які з наведених нижче чинників мають, на Вашу думку, найбільший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання?»** наведено в таблиці 1.

Відповідно до результатів анкетування, перелік чинників, що найбільш (максимальний відсоток за оцінкою 5) впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку», «розв'язання проблем», «здатність застосовувати знання на практиці».

Таблиця 1 – Оцінювання чинників, що найбільш впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	0	40,0	60,0	0	0
Здатність до навчання	0	40,0	60,0	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	0	40,0	60,0	0	0
Розв'язання проблем	80,0	20,0	0	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	80,0	20,0	0	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	40,0	60,0	0	0	0
Стратегічне мислення	20,0	60,0	20,0	0	0
Націленість на кінцевий результат	60,0	40,0	0	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	20,0	80,0	0	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	20,0	20,0	20,0	40,0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	40,0	20,0	40,0	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	60,0	40,0	0	0	0
Навички управління персоналом, колективом	0	40,0	0	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	0	80,0	0	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	20,0	80,0	0	0	0
Ведення ділової документації	0	60,0	0	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	100,0	0	0	0	0

Найменше (*мінімальний відсоток за оцінкою 5*), за думкою роботодавців, впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: «рівень загальнотеоретичної підготовки», «здатність до навчання», «здатність до аналізу і синтезу», «навички управління персоналом, колективом», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність» та «ведення ділової документації».

Результати оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки здобувачів, які навчаються у них за дуальною формою, наведені в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Наскільки Ви задоволені рівнем професійної підготовки випускників (здобувачів) ТДАТУ, які працюють у Вас в організації/установі?	100	0	0	0	0
Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на роботу випускників ТДАТУ?	100	0	0	0	0

З таблиці 2 не важко пересвідчитися в високій оцінці роботодавцями рівня професійної підготовки випускників (здобувачів) за ОПП «Садівництво та виноградарство».

Результати оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти, наведені в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Ділова репутація, імідж закладу	80,0	20,0	0	0	0
Конкурентоспроможність освітніх послуг	20,0	80,0	0	0	0
Професорсько-викладацький склад	40,0	60,0	0	0	0
Матеріально-технічна база	40,0	60,0	0	0	0
Система управління закладом	100,0	0	0	0	0
Якість освітніх послуг	80,0	20,0	0	0	0
Вміст навчальних програм	100,0	0	0	0	0
Використання новітніх, інтерактивних методів навчання	60,0	40,0	0	0	0

Аналіз таблиці 3 показує, що роботодавці найвище оцінили ТДАТУ за такими критеріями (100% якості): «система управління закладом» та «вміст навчальних програм». Менші бали поставили за критеріями: «конкурентоспроможність освітніх послуг», «професорсько-викладацький склад» та «матеріально-технічна база».

Результати оцінювання якостей та навичок здобувачів за ОПП «Садівництво та виноградарство» наведені в таблиці 4.

Таблиця 4 - Оцінювання якостей та навичок здобувачів за ОПП «Садівництво та виноградарство»

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	0	100,0	0	0	0
Здатність до навчання	0	100,0	0	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	0	80,0	20,0	0	0
Розв'язання проблем	20,0	60,0	20,0	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	100,0	0	0,0	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	0	100,0	0,0	0	0
Стратегічне мислення	20,0	60,0	20,0	0	0
Націленість на кінцевий результат	100,0	0,0	0,0	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	40,0	60,0	0,0	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	0	100,0	0,0	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	20,0	80,0	0	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	100,0	0	0	0	0
Навички управління персоналом, колективом	0	40,0	60,0	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	0	60,0	40,0	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	20,0	80,0	0	0	0
Ведення ділової документації	0	60,0	40,0	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	100,0	0	0	0	0

Аналіз таблиці 4 показує, що роботодавці найвище (максимальний відсоток за балом «5») оцінили якості та навички здобувачів за ОПП «Садівництво та виноградарство» за наступними критеріями: «здатність

застосовувати знання на практиці», «націленість на кінцевий результат», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку». Менші бали (максимальний відсоток за балом «3») поставили: «навички управління персоналом, колективом», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність», «ведення ділової документації».

Всі роботодавці оцінили **актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці** на оцінку «5».

Коментар або побажання роботодавців щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою «Садівництво та виноградарство» наступні:

- 1) посилення практичної підготовки;
- 2) необхідно формувати певні вузько спеціалізовані навички роботи (овочівництво, ягідництво, виноградарство);
- 3) важливо формувати компетенції щодо управління персоналом та взаємодії в колективі;
- 4) зменшити аудиторне навантаження на дисципліни «Ґрунтознавство з основами геології», «Землеробство з основами гербології»;
- 5) збільшити практичну підготовку студентів, розширити географію баз практик та проводити практики у відповідності до сезонності робіт в саду або на полі

ВИСНОВКИ

Метою опитування роботодавців було провести аналіз сучасних вимог до фахівців в галузі садівництва та виноградарства, можливості формування відповідних фахових компетенцій з урахуванням зауважень та пропозицій роботодавців.

1. За результатами анкетування, можна виділити основні чинники, які найбільше впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку», «розв'язання проблем», «здатність застосовувати знання на практиці». Разом з тим, 42 % респондентів вважають, що найменший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання має «рівень загальнотеоретичної підготовки», «здатність до навчання», «здатність до аналізу і синтезу», «навички управління персоналом, колективом», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність» та «ведення ділової документації».

2. Роботодавці дали високу оцінку рівня професійної підготовки здобувачів вищої освіти за ОПП «Садівництво та виноградарство», та зацікавлені в подальшому в прийомі на роботу випускників ТДАТУ (100 % на 5 балів).

3. Аналіз показує, що роботодавці найвище оцінили ТДАТУ за такими критеріями: (100% якості): «система управління закладом» та «вміст навчальних програм». Менші бали були виставлені за критеріями: «конкурентоспроможність освітніх послуг», «професорсько-викладацький склад» та «матеріально-технічна база».

4. З метою покращення конкурентоспроможності освітніх послуг необхідно:

- постійно оновлювати матеріально-технічну базу випускової кафедри плодоовочівництва, виноградарства та біохімії;
- широко залучати студентів до проведення наукових досліджень та розробок з використанням лабораторного та мобільного устаткування;
- розширяти співпрацю з аграрними підприємствами різних суміжних галузей промисловості, наукових структур;
- для ЗВО за ОПП «Садівництво та виноградарство» продовжувати практику проведення екскурсій на виробництва та залучення іноземних спікерів для читання лекцій та проведення тренінгів,
- постійно оновлювати вміст освітніх програм, доповнюючи найсучаснішими світовими розробками та методиками;
- науково-педагогічним працівникам систематично проходити стажування на виробництві та підвищення кваліфікації, впроваджувати новітні, інтерактивні методи навчання та постійно оновлювати їх в залежності від профілю дисципліни, що сприятиме формуванню професійної компетентності ЗВО,
- підвищувати мотивацію здобувачів до самонавчання шляхом застосування сучасних методів навчання, які розвивають практичні навички і вміння студентів і будуть застосовуватися в майбутній професійній діяльності.

5. Оцінюючи якості та навички здобувачів за ОПП «Садівництво та виноградарство» роботодавці найвище оцінили наступні критерії: «здатність застосовувати знання на практиці», «націленість на кінцевий результат», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку». Разом з тим, менші бали були виставлені за «навички управління персоналом, колективом», «ерудованість, загальна культура,

комунікабельність», «ведення ділової документації».

Таким чином, для вдосконалення формування у здобувачів компетентностей «soft skills» слід: продовжити практику проведення тренінгів та семінарів з коуч-тренерами, іншими спеціалістами в академічних групах на кураторських годинах; для самостійного ознайомлення запропонувати здобувачам підбірку літератури за темою самовдосконалення, постійного розвитку, набуття навичок роботи у команді тощо; НПП кафедри, які задіяні на ОП методи навчання, які передбачають роботу у команді, виокремлення лідерських якостей та здатностей до управління.

6. Висока оцінка роботодавців актуальності освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці свідчить про необхідність підготовки фахівців для галузі садівництва в регіоні півдня України та підтверджується зазначеними коментарями роботодавців. Пропозиції роботодавців враховуються викладацьким складом, задіяним на ОП «Садівництво та виноградарство», при складанні робочих програм навчальних дисциплін, Силабусів, при проведенні лекційних та лабораторних занять, навчальних практик.

Декан факультету агротехнологій та екології,
к.с.-г.н, доцент

Іванова І.Є.

Завідувач відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н, доцент

Скляр Р.В.